

mégis hangosabb lesz dobbanásunk, bátrabb a helytállásunk és ha más nem is, de meghatóbb megindítóbb lesz a védekezésünk. *A mai magyar élet vitézi rendje mi vagyunk.* (Éljenzés!) Aki a Doherdón szenvedett, az a gonosz halál és jóságos irgalom szörnyű véletlenéből nézett farkasszemmel, de ránk már csak a pusztulás vár. *A mai magyar élet vitézi rendjének tagja minden városi polgár, aki egyre növekvő kétségbeeséssel és egyre fogyóbb reménnyel kapargatja össze egzisztenciájának romjait s viseli vállán keserű életének keserves keresztjét.* De nekünk vannak még vigasztaló gondolataink, vannak el nem nyűtt terveink, vannak ötleteink, melyeket szeretnénk mind beleépíteni a magyar jövőbe. Ne akarják tőlünk, hogy a magyar jövő felépítését is azokra bizzuk, akik a belügyminisztérium csendőrségi építkezéseit vezették. Vannak még bátor álmaink és vannak még reményeink, s merünk még álmodni szabad országnak gazdag és szabad polgárságáról s az álmaink báronyával be tudjuk még vonni egy elszerecséltenedett ország megcsontított testét.

— *A jog tisztelete, a szabadság szeretete s a polgári munka megbecsülése* hozott bennünket össze s jelöli ki feladataink és utjaink irányát. Ha lenne még erő a panaszkodásban elfáradt tudóinkban, most megfújnánk a magyar polgárság riadóját egy új szabadságharc elé a polgári élet s a polgár munka feltételeiért, a kenyérért és a szabadságért. *Tokaj, Pacsa, Regőce s a miskolci választások világító tanulságai után* gyáván és hitehagyottan nem felejtethetjük el a múltat és nem tagadhatjuk meg a jövőt. A magyar polgárság éb. redezik az egész országban s a gyávaság Senki szigetére emigrált polgári önértéket lassan visszatér. Nekünk szegedieknek, akiket annyi drága emlékü siker s annyi termékeny talajú tradíció kötelez, talán a legelső sorban kell kivennünk részünket a harcból és a munkából. S ha egyszer össztalálkozott minden önértéket, minden öntudatos és minden független gondolkodású polgára ennek a városnak, legyen ez az össztalálkozás a legbiztosabb záloga az elkövetkező harcok diadalának. Ebben a biztos, ebben a tántoríthatatlan reményekben köszöntöm a most megalakuló pártot. (Taps, éljenzés.)

Dr. Pap Róbert

szólt fel ezután, aki a kormányzat politikáját részesítette súlyos bírálatban:

— Fel kell használni — ugymond — a gyülekezési szabadságnak még meglevő maradványait, hogy az ellenzéki polgárság időnkint megnyilatkozhasson. Sok és nagy bűnei vannak ennek a kormányzatnak és nincsen véleménykülönbség abban, hogy ha a mai rendszerben változás nem történik, úgy a gazdasági pusztulás az egzisztenciák végnélküli sorában fog bekövetkezni. (Ugy van!) Ha cimekkel kellene a kormányzat tévedéseit megjelölni, akkor az így festene: az állami adminisztráció túlméretezése, a komikum határán mozgó centralizáció, a közterhek súlyossága, a gazdasági protekcionizmus tulhajtása, improduktív cégek finanszírozása stb., stb.

Ezután dr. Pap Róbert a túlméretezett állami adminisztrációról beszélt részletesen, amely az élet minden megnyilvánulásának a megrendszabályozásában nyilvánul meg. A legnagyobb bajt abban látja, hogy a centralizációt már csak egy lépés választja el a diktatúrától. Ha a kormány még sokáig marad a helyén — mondotta —, végül már csak egyetlen minisztériumra lesz szükség: az összeomlás minisztériumára. Teljes rendszerváltozásra van szükség.

Dr. Pap Róbert ezután felolvasta a párt programját, amit lapunk más helyén közlünk.

A következő felszólaló

Pásztor József

volt aki beszédében többek között a következőket mondotta:

— Az, hogy a liberális és demokrata erők egy táborban tömörültek, a legközvetlenebbül a városkormányzásban való közreműködés körül fogja éreztetni hatását. Az az élénk bíráló, ellenőrző, de egyben irányító is mutató szellem, amely egyes liberális és demokrata meggyőződésű közgyűlési

tagok részéről eddig is megnyilvánult, általánosulni fog s a párt most már egységesen, szervezett fog lankadatlanul tevékenykedni és fardhatatlanul harcolni. Egyes legközelebbi etapjai lesznek ennek a munkának, hogy a piac — megfelelően a közgyűlés egy ízben már kifejezett akaratának — kikerüljön a Mars-térre, hogy a tanyai vasut városi végállomásának mostani megoldása, amelynél szerencsétlenebbet se megcsinálni, se elképzelni nem lehet, az egyetlen egészséges városfejlesztési koncepció követelményeinek megfelelően megváltoztassék, hogy a földberügy földosztás helyett — a bérlok és a város érdekeinek megfelelően — egységesen és véglegesen rendeztessék, hogy a kevés városi ázséből is likvidáltassanak azok, amelyek pénzbe kerülnek vagy amelyek fölöslegesek és hogy a közigazgatás racionalizálása jelszó előlőpjen élő valósággá. Ezek mind elintézésre váró nagy kérdések, természetesen mégis csak példái annak, hogy a tömörkedő függő kérdés valamennyiét, amint lehet, végleges megoldáshoz akarja juttatni a liberális párt, addig is azonban, amíg ez lehetséges, kizárólag a közérdek korlátaitól fészélyeztetve fogja gyakorolni a kritika jogát és teljesíteni az ellenőrzés kötelességét. A párt közigazgatási tevékenységének második csoportjába az önálló kezdeményezések és akciók foglalhatók össze. Ezen a téren talán még nehezebb lesz a helyzet, mint ott, ahol fonákságokra, hibákra, abuzusokra kell rámutatni, vagy ahol ostromolni kell azokat. A szegedi közigazgatásban ugyanis nem szeretik a kívülről való kormányzást, viszont a kívülről való kormányzás tipikus esete az, ha liberális vagy demokrata városatyja vagy párt kezdeményez valamit. Ezzel szemben nagyon jól tudják a lakosság legszélesebb rétegei, hogy minden irányu függetlenségüket a közgyűlésnek ép liberális és demokrata pártjai őrizték meg, tehát nemcsak programjuknál, hanem függetlenségükönél fogva is leginkább ezek a pártok vannak abban a helyzetben, hogy minden téren szabadon, kizárólag meggyőződésüktől és lelkiismeretüktől vezéreltetve cselekedhessenek. A jogos várokozásokat ki is kell elégíteni. Gondoskodni kell a városfejlesztés mindazon intézményének és intézkedésének létesítéséről, amelyek alkalmasak arra, hogy jobb helyzetbe juttassák Szeged valamennyi társadalmi rétegét. Akciói lesznek a liberális pártnak a földbértelt rendszerrel kapcsolatban. Sürgetni fogja mindazokat az intézkedéseket és reformokat, amelyek jelentősen hozzájárulnak biztosítani Szegednek idegenforgalmi szempontból, mert kereskedelmünk és iparunk, meg egész forgalmi életünk fejlesztése érdekében is helyileg ezen a téren tehetünk legtöbbet. A liberális párt tanulmányoztatni fogja ezeket a kérdéseket s egységes koncepció körül csoportosuló javaslatokat lesznek, attól a meggyőződéstől vezéreltetve, hogy valamennyire minden társadalmi réteg helyzetén segített és csökkentette a munkanélküliséget, ha sikerült jobb helyzetbe juttatni a termelő osztályokat. A teendők harmadik csoportja kapcsolatos az elsővel. A kritikának alkotó célja is van, ki kell harcolnia a mai egyoldalúság helyett a városfejlesztés egészséges irányait. Véglegesen kell a feltöltést, ki kell köveztetni a várost, építeni kell egészséges kislakásokat, valamennyi lakás részére vízellátás és valamennyi ház részére csatornázásról kell gondoskodni. S a közigazgatás egész munkáját szociális belátásnak és megértésnek kell irányítania és jellemeznie. A közigazgatási munka legfőbb célja a gyöngék kiszolgálása és istápolása. A hatóság esetleg meglehetősen erről. De az a párt, amely magát liberálisnak és demokratának mondja, soha. A liberális párt egyik legfőbb és legszebb hivatása lesz ébrentartani, sőt élesíteni a városházán a társadalmi rend és békeesség legnagyobb biztosítékát, a szociális belátás áldott szellemét. (Taps.)

Dr. Tóth László

volt a következő felszólaló, aki azt a kérdést vetette fel, hogy egy keresztény, nemzeti gondolkodású férfi lehet-e a liberális pártnak a tagja. Határozott igennel válaszolt erre a kérdésre.

— A liberális gondolat és a keresztény gondolat azonos gondolat — mondotta. (Éljenzés.) A mai kormányzat az én keresztény felfogásom szerint a keresztény erkölcsi gondolatot nem valósítja meg. Az olyan zászló után, amelynek csak az egyik felére van írva a testvériség és a szeretet, a másik oldalára pedig a gyűlölet, mi nem mehetünk. Meg vagyok győződve, hogy a keresztény társadalomnak legáltalább a fele így gondolkodik, csak nem meri kimondani. (Ugy van!) Bátor hitvallással példakövetésre hívom fel ezt a társadalmat. Felhívom a földmivéseket, gazdákat, kereskedőket, iparosokat, intellektuelleket és a nin-

Szemüvegek

legmegbízhatóbbak

Sandberg Henriknél.

csetleneket, hogy a titkos választásoknál az urnáknál találkozzanak!

Az éljenzéssel fogadott beszéd után

Szücs Imre

szólt még fel, aki azt fejtegette, hogy a mai időkben sokszorosan szükség van az összefogásra, mert csak így lehet szembeszállni a rendszerrel. De nem mindig győz a többség, győz az igazság is. Így fog győzni a liberálisizmus igazsága! (Éljenzés.)

Dr. Pártos Ernő

ezután a pártszervezet központi megalakítására tett javaslatot, majd megválasztották az elnökséget, az elnöki tanácsot és a végrehajtó bizottságot.

A nagygyűlés ezután a következő táviratban üdvözölte Rassay Károlyt:

»A szegedi nemzeti szabadelvű párt mai szervezkedő nagygyűlése alkalmából lelkesen üdvözöljük Méltóságodat, mint a liberálisizmus országos vezérét és biztosítjuk törhetetlen ragaszkodásunkról.«

A gyűlés Wimmer Fülöp zárószavaival ért véget.

Zombory Antal meghalt

(A Délmagyarország munkatársától.) Szombatról vasárnapra virradó éjszaka 12 órakor meghalt Zombory Antal, Szeged sok emlékü nyugalmazott tanácsnoka. Zombory Antal 91 évet élt, az utolsó hónapokat betegágyban töltötte, míg vasárnapra virradóra végelgyengülésben csendesen elszenderült. Az öreg tanácsnok halála iránt mindenütt mély részvét nyilvánult meg.

Megoperálták Ernszt Sándor népjóléti minisztert

Budapest, november 29. Dr. Ernszt Sándor népjóléti miniszter ma délután a Ferenc József-kórházban sèrvoperációnak vetette alá magát. Az operációt, amely fél 2 óráról fél 3-ig tartott és kitűnően sikerült, dr. Barla Szabó József végezte. A miniszter a körülményekhez képest jól érzi magát.

Órák, ékszerek 6 havi részletre

Alpakka evőszerek 12 „ „ 317
Tóth órásnál, Kölcsey uca 7. Nagy javítóműhely! Tört arany, ezüst, régi pénz beváltás. A. B. C. beszerzés.

Selyem és lack tresszkalap

modelluidonságok

P. Reich Erzsínél. 450

Olcsó karácsonyi kiárúsítás

Meglévő nagy árukészletünket karácsonyi vásár alkalmával Klauzál térli régi helyiségünkben kiárúsítjuk és az árakból

20-50%

engedményt adunk

Régi raktárunkat a budapesti Liebnér cég áruival felrészítettük és azokat az eredeti budapesti árakon bocsátjuk vevőink rendelkezésére.

Kérjük szíves látogatásukat minden vételköttelezettség nélkül, hogy meggyőződést szerezzenek nagy választékunk és olcsó árainkról. 447 Teljes tisztelettel

Gál Testvérek Utódai
Kriszt József és Sándor

TRETORN
HÓCIPÓ
világhírű